

Słowo wstępne

W prawie 100-letniej już historii istnienia Archidiecezji Częstochowskiej „Częstochowskie Studia Teologiczne” ukazują się od 50 lat. Stanowi to okazję do zauważenia roli tego czasopisma w życiu naszej maryjnej diecezji. W ciągu minionych lat na ich łamach podejmowane były tematy ważne z punktu widzenia historii naszej diecezji i poszczególnych wspólnot parafialnych, duszpasterstwa, wyzwań współczesności, katechizacji, formacji kandydatów do kapłaństwa, roli osób świeckich w Kościele, istotnych tematów teologicznych, teologiczno-moralnych, biblijnych, patrystycznych, prawniczych, humanistycznych. Niewątpliwie 50 tomów „Częstochowskich Studiów Teologicznych” stanowi znaczące dziedzictwo Kościoła częstochowskiego oraz świadectwo zaangażowania i dorobku naukowo-dydaktycznego duchowieństwa i osób świeckich. Z pewnością można powiedzieć, iż przez lata swojego istnienia „Częstochowskie Studia Teologiczne”, dzięki zaangażowaniu kolejnych redaktorów naczelnych oraz autorów, spełniały one – nakreśloną przez biskupa Stefana Barełę we wstępie do pierwszego tomu z 1973 r. - pomocniczą rolę w aktualizacji bogatego nauczania Soboru Watykańskiego II o Kościele i o Maryi.

Dziękuję Redakcji „Częstochowskich Studiów Teologicznych” za to, że wychodząc naprzeciwko oczekiwaniom współczesnego czytelnika nasze częstochowskie czasopismo naukowe jest dostępne w przestrzeni internetowej. Teologia ma bowiem zgodnie z dynamiką orędzia chrześcijańskiego wychodzić naprzeciw potrzebom człowieka, ma służyć także pracy duszpasterskiej i katechetycznej. Ojciec Święty Franciszek w przesłaniu skierowanym do Papieskiej Akademii Teologicznej, w związku z poczynionymi przekształceniami tego watykańskiego organu naukowego, podkreślił: „Aby promować teologię przyszłości, nie możemy ograniczać się do abstrakcyjnego ponownego proponowania formuł i schematów z przeszłości. Wezwana do proroczej interpretacji teraźniejszości i dostrzegania nowych dróg na przyszłość,

w świetle Objawienia, teologia będzie musiała stawić czoła głębokim przemianom kulturowym, mając świadomość, że: *To, czego doświadczamy, nie jest po prostu erą zmian, ale epoki*¹. Należy ponadto zauważyć, że „(...) teologia w swej różnorodności jest zjednoczona w służbie jednej prawdy Bożej. Jedność teologii wymaga zatem nie jednolitości, ale raczej jednego skoncentrowania się na słowie Bożym i wyjaśniania jego niezliczonych bogactw przez teologie zdolne mówić i komunikować się między sobą. Podobnie wielość teologii powinna oznaczać nie fragmentację lub niezgodę, ale raczej badanie, na rozliczne sposoby, jednej prawdy zbawczej Boga”².

W kontekście trwającego Synodu Biskupów uświadamiamy sobie, że badania teologiczne, filozoficzne, historyczne, prawnicze, humanistyczne i inne, mają dokonywać się w Kościele, z Kościołem i dla Kościoła. Poprzez pracę naukową każdy może w wielości potrzeb i posług współuczestniczyć w życiu wspólnoty Kościoła. Rozpoczynający się niebawem nowy rok duszpasterski Kościoła w Polsce 2023/2024 będzie przeżywany pod hasłem: „Uczestniczę we wspólnocie Kościoła”. Nawiązując do tych słów pragnę przypomnieć, iż właściwe miejsce teologii i teologa jest zawsze w Kościele. Stąd też „eklezyjalność teologii jest konstytutywnym aspektem teologicznego zadania, ponieważ teologia opiera się na wierze, a sama wiara jest zarówno osobista, jak i kościelna”³.

Stojąc na progu czasu Nawiedzenia Wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej w Archidiecezji Częstochowskiej, która rozpocznie się 6 kwietnia 2024 r. i potrwa do 2 maja 2025 r. oraz przygotowując się do 100-lecia istnienia Kościoła Częstochowskiego pragnę zaprosić częstochowskie środowisko naukowe do włączenia się w podejmowane w tym czasie inicjatywy naukowe i duszpasterskie.

Abp Wacław Depo
Metropolita Częstochowski

Częstochowa, 21 listopada 2023 r., we Wspomnienie Ofiarowania NMP

---

¹ Franciszek, Lettera apostolica in forma di “Motu proprio” *Ad theologiam promovendam* (01.11.2023): <https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2023/11/01/0760/01668.html> [11.11.2023].

² Międzynarodowa Komisja Teologiczna, *Teologia dzisiaj: perspektywy, kryteria i zasady*, nr 5.

³ Tamże, nr 20.